

ԻՆՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՄԵԼԿ

Տարեկան գինը 10 րուբլ, կէս տարեկանը 6 րուբլ:
Առանձին համարները 5 կոպէկով:

Թիֆլիսում գրվում են միմիայն խմբագրատան մէջ:

(Պարագաղաբացիք դիմում են ուղղակի
Тифлис. Редакция „Мелк“)

Խմբագրատանը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ
(Կացի կիրակի և տոն օրերէն):

Հայտարարութիւն ընդունվում է ամէն շաբաթ:

Հայտարարութիւնների համար վճարում են
իւրաքանչիւր բառին 2 կոպէկ:

ԲՈՎԱՆԳԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մեր խօսքերը իրազօրծում են:—Ներքին
տեսութիւնը Նախկին Մեծ-Վարացիայից: Նա-
խկին խմբագրի: Ներքին լուրեր:—Արտաքին
տեսութիւնը: Մի նոր ընկերութիւն: «Темп»
խմբի թղթակցութիւնը հայերի մասին: Նախկին
թիֆլիսացի:—«Մշակ» հեռագրի:—Հայտարար-
ութիւններ:

ՄԵՐ ԽՈՍՔԵՐԸ ԻՐԱԶՈՐԾ- ՎՈՒՄ ԵՆ

Երբ որ մենք ասում էինք որ
կ'Պոլսի հայերին յատուկ է կա-
պիկութիւնը, մեզ չէին հաւա-
տում, մի բանիսն էր և նրանց
թուում և մեր մի բանի լրագիր-
ները մեզ դէմ յարձակվում էին:

Բայց ահա, այս օրերս, բաց
անելով «Մասիս» լրագիրը, մենք
գտանք նրա էջերի մէջ «Հայրե-
նիք» լրագրից արտատպւած մի
յոդուած, որ մեզ տեղեկացնում
էր թէ կ'Պոլսի մէջ դարձեալ
հիմնվեցաւ մի նոր ազգային ըն-
կերութիւն «Հայոց միաբանու-
թիւն» անունով:

Ուրեմն հազիւ միացան «Արա-
րատեան», «Կարոյցասիրաց» և «Ար-
իկեան» ընկերութիւնները և դեռ
ևս իրանց համար նոր անուն չը
որոշեցին, արդէն հիմնվում է մի
նոր ընկերութիւն և իր անունը
դնում է «Հայոց միաբանութիւն»:

Նոյնեալ տարւոյ «Մշակի» հա-
մարներում մենք մանրամասնաբար
բացատրած էինք այդ տեսակ
բազմութիւն և մի և նոյն նպատա-
կին ձգտող, մի և նոյն պրօգրամ
ունեցող ընկերութիւնների վնասը,
յորդորելով եղածները միանալ մի
ընդհանուր ընկերութեան մէջ:
Մենք աւելորդ ենք համարում
կրկնել այժմ մեր ասածները:

Միայն այսքան կասենք, որ
եթէ կ'Պոլսի հայերը կը զբաղ-
վեն միայն նոր նոր ընկերութիւն-
ներ հիմնելով, առանց աշխատելու
հիները զարգացնելու և նրանց
գոյութիւնը հաստատ հիմքերի
վրա կանգնեցնելու, կաշխատեն
միմեանց մէջ մրցելու, փոխանակ
ընդհանուր ոյժերով գործելու, —
երբեք ոչինչ օգուտ չեն բերի այն
երկրին, Հայաստանին, որ իրանց
հոգացողութեան առարկայ են
դարձրել:

Վերջացնում ենք մեր խօսքը
խնդրելով մեր ռուսաստանցի հա-
յերին չը յափշտակվել մեծ մեծ
խոստումներով և գեղեցիկ փրազ-
ներով, չը յափշտակվել նոր անուն-
ներով ու տիտղոսներով, այլ հրա-
ւիրում ենք նրանց շարունակել
համակրել և օգնել արդէն եղած
«Արարատեան» ընկերութեանը,
որի գործունէութիւնը և ազդին
մատուցած ծառայութիւնները ար-
դէն յայտնի են և որ այժմ միա-
ցել է երկու միւս նոյնքան յայտնի
և յարգելի ընկերութիւնների հետ,
կազմելով մի նոր, ընդարձակ,
կենտրոնական, միացած ընկերու-
թիւն:

Գ. Ա.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՄԱԿ ՄԵՆՎԱՐԱՔԻՆՈՒՑ

Փետրվարի 12

Կարգաւով «Մեղուն» 9-րդ համարում Ղարաբ-
լիսի անտառապետի գործի մասին մի հարցովի
լուր, մենք ևս շատ զարմացած թէ պ. լրատու
ինչպէս է յանդգնել այդպիսի մի պոչաւոր սուտ
ստեղծել. իբր թէ երբ «Մշակի» յօդուածները
կարդացվեցան մեր առաջ, մենք բոլորովին հրա-
ժարված ենք, թէ այդ մեր գրածը չէր, և այլն և
այլն: Ինչպէս երևում է պ. լրատուին կամ պ. ան-
տառապետին կոյր գործիքներից մինն է (որպէս
թէ չենք ճանաչում պ. լրատուին թէ ով է, ինչ
ծառի պտուղ է), կամ նրա թէյից երբեմն երբեմն
խալտել է. եթէ ոչ անկարելի էր գրել վեր առ-
նել և այդպիսի յայտնի շողորմութիւն անել:

Մենք թէ թղթակցներս և թէ մեզ հետ գոր-
ծող անդամները ինչ որ ասել ենք «Մշակի» ան-
ցեալ համարներում յիշեալ գործի մասին, նոյնը
կրկնում ենք և այժմ և կրկնելու ենք ամեն տեղ:
Մենք մեր սկսած գործը հազար անգամ չափել
և ձեւել ենք և այնպէս ենք սկսել և ոչ թէ պ.
լրատուի նման կոյրզգովութիւնը վերջապէս մենք
մեր սկսած գործից ոչ հրաժարվել ենք և ոչ
հրաժարվելու անել: Ուրեմն պ. լրատուին լա-
կանի որ աւելորդ ցնդարանութիւններով չը
պարապի և հանգիստ նստի ֆարվանսարայ
գիւղում Մենք եթէ ուղենայինք կարող էինք
մերկացնել պ. լրատուի ով լինելը, նկարագրել
նրա բոլոր գեղեցիկ յատկութիւնները, ու-
րեցող շատերին զգուցանել:

Չը մտանալք ասել, որ մենք մեր գրած ամեն
մի պունկտին առանձին գրաւոր փաստեր ներկա-
յացրինք պ. քննիչին և միմայրս ենք որ ար-
գար զատաւանդը մտոյիկ ապագայում երևան կը
հանէ մեզուօրին:—Վերջացնելով նամակը, խնդ-
րում ենք և «063017» լրագրին, իր նախկին սխալը
ուղղելու համար, անպատճառ արտատպել այս
մեր ասածը ռուս ընթերցողներին միամտացնելու
համար:

Ստորագրեցին՝ Ասատուր Շարաֆեան և Գա-
լայ Հայրապետեանց:

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐԻՆ

Թիֆլիս 17 փետրվ.

Ձեր պատուական լրագրի 19-րդ համարում
տպած էր մի սրտաւարժ նամակ Թիֆլիսացի, որը
հաղորդում էր մեզ վանի սովատանջների դու-
թիւնը: Այս նամակը բարձր ձայնով կարգացի ըն-
կերներին մօտ.—նամակի հէնց առաջին տողերը
մի տխուր տպաւորութիւն արին նրանց սրտերի
վրա և երբ լսեցին «հաց, հայրիկ, հաց...» բառերը,
զինները բարձրացրին և մի այնպիսի անկարագ-
րելի հայացքով նայեցին իրար երեսի, որ կարծես
թէ, այն բոլորն ուղեցին իրանց եղած չեղածը գո-
հել նրանց համար մի կտոր հաց ճարելու... Բայց
աւանդ—այս մարդասէր պատանջները բացի 5 հոգի
Թիֆլիսցիներից էին օտարերկրացի ազգատ աշա-
կերաններ կառնական Գիմնազիօնի, որ ոչ եղած
ունէին, ոչ էլ չեղած, բացի իրանց զատաւարներից և
մի քանի մանէթից, որոնց առաջինները հէնց ի-
րանց էին անհրաժեշտ, իսկ երկրորդից իւրաքան-
չիւրը խոստացաւ իր կարեաց չափ մի մասը հա-
նելով ընծայել վանի սովատանջների օգտին: Վեր-
ջապէս այսօր ժողովեցաւ նրանց խոստացած բուր-
վիքը և կոպէկները (ընդամենը 27 մնթ. 10 Կ.),
յանձնելով ձեռ խմբագրատանը, խնդրեմ հասցնե-
լիշալ սովատանջների օգնողներին: Ահա նուիրալ
ստուների անունները:

Մ. Կոմանեան 5 րուբլ, Ա. Պոպովեան 3 ր.,
Ս. Տէր-Գրիգորեան 1 ր., Կ. Շահնազարեան 1
ր., Ա. Սարգսեան 1 ր., Ն. Տէր-Գեորգեան 1
ր., Գ. Թադէոսեան 1 ր., Մ. Մարգարեան 1
ր., Ա. Աստիսեան 1 ր., Թ. Մեղիքեան 1 ր., Մ.
Գարոթիսեան 1 ր., Ս. Մխիթարեան 1 ր.,
Ա. Բալանթարեան 1 ր., Տ. Շահնազարեան 1
ր., Ա. Խանդավորեան 1 ր., Ա. Դանիէլ-Բէկեան
60 Կ., Ա. Թովանջեան 50 Կ., Տ. Գիւղա-
լեան 50 Կ., Ս. Տէրտէրեան 50 Կ., Մ. Ախի-
ջանեան 50 Կ., Թ. Լազարեան 50 Կ., Գ. Են-
գիբարեան 50 Կ., Ս. Սարգսեան 50 Կ., Հայ
ոմն 50 Կ., Բ. Միքէլեան 25 Կ., Ե. Սմբատեան
25 Կ., և խոջանթարեան Թովանջէս 1 ր., ըն-
դամեն 27 րուբլ և 10 կոպէկ:

Ս. Տէր-Գրիգորեանց

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Տեղական ռուս լրագիրները հաղորդում են որ
վաճառական Տէր-Նիկողոսով, որ խանութ ունէր
Գլորցովի փողոցի վրա գտնվող. նորերումս այ-
լած Սարաջեմի տան մէջ, արդէն կապանաւորված
է զատաւանական քննիչի առաջարկութեամբ,
որովհետեւ նրա վրա կասկած ընկաւ թէ նա գիտ-
մամբ կրակ է տուել իր խանութին:

«Кавказ» լրագրի մէջ տպված էր նորերումս
կովկասեան ռուս միաբանական շրջանի պ. հոգա-
բարձուի շրջաբերականը դէպի ժողովրդական ու-
սումնարանների գիրկնաւորները, որի մէջ պ. Եա-
նօսկին խօսելով արուեստագործական դպրոցնե-
րի մասին, հարկում է բոլոր գիրկնաւորներին ու-
սումնարանի մեր երկրի բազմաթիւ ու գիւղերը,
հետազօտել ազգաբնակչութեան հակումները, նրա
պարագայումները, նրա մէջ ծաղկած արուեստնե-
րը, քննութեան տակ գցել այլ և այլ քաղաքների և
գիւղերի տեղագրական դիրքը, որպէս զի հարա-
ւոր լինէր այս կամ այն տեղ, նրա արդիւնագոր-
ծական պահանջման համեմատ, հիմնել այս կամ
այն արուեստագործական դպրոց:

ՇՈՒՆՈՒՑ մեզ գրում են: «Նախնադպետ Չավ-
չալաձէի հետանալուց յետոյ Դուլու մէջ կրկին սկ-
սել են յայտնվել զոգրութիւններ: Այս միջոցներումս
վեց հայի տան մէջ պատահել են զոգրութիւններ
և մի քանի տեղերից բաւական ապրանք են տարել:

Ոստիկանութիւնը շատ է աշխատում այդ զոգրու-
թիւններին առաջն առնելու:

Մի քանի Թիֆլիսացի հայ արուեստաւորներ, ո-
րոնք Թիֆլիսում են բնակվում, հաւաքել են
իրանց մէջ և իրանց ծանօթներից 37 րուբլ 50
կոպ., յօդուած վանի սովատանջների և ներկայաց-
րել են այդ գումարը «Մշակի» խմբագրութեանը:
Ահա նուիրատու անձանց ազգանունները. Պե-
րես Պալախեան 1 ր., Ղուկաս Չուխարեան 1 ր.,
Սիմէօն Խաչատուրով 50 Կ., Պողոս մանգեթի Գալուս-
տեան 2 ր., Թովակիմ Տէր-Թովանջէսով 1 ր.,
Թովանջէս Գեղեան 1 ր., Պետրոս Տօնապետեան 1 ր.,
Մ. Կարապետ Թովանջէսեան 50 Կ., եղ
բայր Արախան և Կարապետ Ղազանճեան 3 ր.,
Վանանդ 3 ր., Գրիգոր Գալուստով 1 ր., Աստիս
Փաշալեան 3 ր., Մկրտիչ Փաշալեան 1 ր., Կա-
րապետ Արիպապա 2 ր., Մկրտիչ Աղամեան 3 ր.,
Եղարթ Երմեանց 3 ր., Առաքել 3 ր., Մար-
տիրոս Արզումանեան 2 ր., բարեխիտ յոյն 2 ր.,
Թովմաս Խուրտեան 50 Կ., Գեորգ Թովանջէ-
սեան 3 ր., ընդամենը 37 ր. 50 Կ.:

ԼԵՆԻՆՔՈՐԱՆԻՑ պ. Նիկողայոս Նազարբէգեան
ուղարկում է մեզ 10 րուբլ և գրում է մեզ.
«Անցեալ տարւոյից խոստացած եմ ամեն տարի
վճարել «Արարատեան» ընկերութեանը 10 րուբլ:
Ուստի և այս տարի ուղարկելով ձեզ այդ գումա-
րը, խնդրեմ հասցնեք իր տեղը:»

Ստացանք Թիֆլիսեանի պ. Աստիս Վա-
րպապետեանից 10 րուբլ յօդուած վանի սո-
վատանջների:

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՄԻ ՆՈՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հինգշաբթի օր Ղալաթիոյ ազգ. մատենա-
դարանին մէջ ուր հաւաքեալ էին 40-ի
չափ պատուաւոր ազգայինք ընդ նախագա-
հութեամբ ս. պատրիարք հօր «Միաբանու-
թիւն» Հայոց անուն ընկերութիւն մը հաս-
տատվեցաւ, որոյ նպատակն է հայ ժողովր-
դեան կենցաղը զիւրել նիւթական և մտա-
ւորական միջոցներու զարգացմամբ: Այս ըն-
կերութեան պիտի անդամակցին ամեն ազ-
գայինք, որք տարին 20 դրուշ կուզեն վճարել
թէ Տաճկաստանի, թէ Ռուսաստանի և թէ
Պարսկաստանի մէջ: Այդ տեսակ ընկերութեան
մը պէտքը թէ՛ և մէկ ու կէս տարի առաջ
զգացուած, սակայն ինչ ինչ պատճառներով
մինչև ցարք գործադրված չէր:

Ուրախ ենք որ ս. պատրիարք հօր ազգա-
սիրական ջանից շնորհիւ այսպիսի պատուաւոր
ընկերութիւն մը հաստատվեցաւ, որոյ կա-
րեւորութիւնը առաւել քան զամենայն վեր-
ջին ժամանակներս զգալի եղած էր, զի Ռու-
սաստանի և Տաճկաստանի մեծահարուստ ազ-
գայինք որք կուզեն ազգին մեծ մեծ գու-
մարներ նուիրել կամ կտակել, կարող չէին ի-
րենց բազմաթիւ պատկեր թովանդակ ազգին
անցած վատահոլութեան արժանի և երևելի-
ներէ կազմեալ ընկերութիւն մը կամ մար-
մին մը չը գտնելով ազգին մէջ:

Ըսածիս օրինակ կրնայ ըլլալ Տփլիսիցի
ազգաւոր հայու մը նամակը, զոր առ ս. պատ-
րիարք հայրն ուղղած է և որուն մէջ ազգին
8000 ոսկի նուիրելու բազմաթիւ ու դիտա-

[illegible]